

ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА АД ПРИЛЕП

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА ВО 2023 ГОДИНА

АПРИЛ 2024

www.pilepskapivarnica.com.mk

СОДРЖИНА

---

1. ВОВЕД.....	3
2. ОПИС НА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО.....	4
3. ОЦЕНА НА АДЕКВАТНОСТА И ЕФИКАСНОСТА НА СИСТЕМИТЕ ЗА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА.....	8
4. НАОДИ И ПРЕДЛОЖЕНИ МЕРКИ НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА	9
5. ОЦЕНА НА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИ ОД СТРАНА НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА.....	10
6. ОЦЕНА НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПОСТАВЕНИТЕ ЦЕЛИ СО ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА РАБОТА И ОЦЕНА НА ПЛАНИРАНОТО ВРЕМЕ ЗА КОНТРОЛА И ЕВЕНТУАЛНО ОТСТАПУВАЊЕ	10
7. ИНФОРМАЦИИ ЗА ИЗВРШЕНИ ДРУГИ АКТИВНОСТИ.....	11

1. ВОВЕД

Службата за внатрешна ревизија во Прилепска Пиварница АД Прилеп функционира како независен организационен дел на друштвото формиран со основна цел да врши проверка на усогласеноста на интерните акти со позитивните законски прописи и регулативи како и оцена на системите за внатрешни контроли и управувањето со ризиците.

Со својот независен и непристрасен пристап во текот на обавување на своите работи и објавување на резултатите од работењето како и известување за спроведената внатрешна ревизија, Службата помага на Одборот на директори и на раководните лица во заштита на имотот на друштвото и во подобрување на квалитетот од работењето, во економично и ефикасно користење на средствата и сигурност на информациите.

Службата со своето работење придонесува за остварување на стратешките цели и деловната политика на компанијата преку подобрување на правилното и успешно спроведување на постапките во работењето со ризиците, владеење со ризиците и управување со истите.

Со целосен надзор над работењето, Службата проверува дали друштвото ги извршува своите работи во склад со законските одредби, важечките меѓународно признати стандарди како и со внатрешните акти со кои се регулира работењето на друштвото.

Воспоставувањето и одржувањето на системите на интерна контрола претставува одговорност на раководството и вработените под надзор на Управниот и Надзорниот одбор. Фреквентноста на вршење на ревизии на поединечни деловни активности и организациони единици во друштвото, внатрешната ревизија ја одредува преку рангирање на ризикот, негова анализа и проценка.

Службата за внатрешна ревизија врши постојана и целосна ревизија на законитоста, правилноста и ажурноста на работењето на друштвото преку:

- оцена на адекватноста и ефикасноста на системите за внатрешна контрола;
- оцена на спроведувањето политиките за управување со ризиците;
- оцена на поставеноста на информатичкиот систем
- оцена на точноста и веродостојноста на трговските книги и финансиските извештаи
- проверка на точноста, веродостојноста и навременоста во известувањето согласно со прописите и
- следење на почитувањето на прописите, политиките и процедурите на друштвото.

За своето работење Службата за внатрешна ревизија изготвува полугодишен и годишен извештај. Врз основа на член 10 од Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва (Сл.весник на Р.М број 48/2010) и членовите 415-а, 415-б, 415-в и 415-г, Службата за внатрешна ревизија поднесува годишен извештај за период 01.01.2023 31.12.2023 година. Со почетокот на календарската 2023 година и изготвениот годишен план за работа, службата отпочна со системски предвидените активности.

2. ОПИС НА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

Службата за внатрешна ревизија вршеше ревизорски активности предвидени со годишниот план за работа за 2023 година. Во текот на ревизорските анализи, одговорните лица беа редовно и навреме информирани за наодите и препораките од ревизијата. Заради наведеното Службата за внатрешна ревизија во работењето во 2023 година беше насочена кон проверка, проценка и ревизија на реалноста на искажаните состојби и извршените процеси, реалноста и исправноста во примената на сметководствените политики, евидентирани состојби во сметководството, стабилноста на финансиската состојба на друштвото и можностите за нејзино нарушување, извршувањето на планираните инвестициски зафати и нивното влијание и можности за настанување на ризични ситуации во однос на финансиската стабилност на Друштвото како и реалноста на искажаните состојби од работењето на друштвото во изготвените и поднесени финансиски извештаи за 2023 год.

➤ Управување со ризиците

При вршењето ревизија, вниманието на Службата особено беше насочено кон исклучување на присуството на секаков вид ревизорски и бизнис ризик. Односно ризикот од материјални грешки во финансиските извештаи и ризикот дека ревизорот нема да ги открие истите.

Службата го имаше во предвид инхерентниот, контролниот и детекциониот ризик при вршење на ревизијата и нејзиното внимание беше целосно насочено кон исклучување на секаква можност за нивно присуство а со тоа е овозможено одржување на транспарентно информирање и во крајна инстанца одржување на ликвидноста и солвентноста на Друштвото на завидно ниво.

➤ Управување со процесите

Глобалните трендови на дигитална трансформација се широко прифатени од менаџментот на „Прилепска Пиварница АД Прилеп“, така што Друштвото и во 2023 година продолжи да работи на развојот на својот дигитален деловен модел и суштинско уредување и подобрување на процесите.

Свесна за предизвиците во внатрешната ревизија од аспект на дигитализацијата, новите технологии и иновациите, Службата за внатрешна ревизија зеде активно учество во развојот на дигиталните алатки и водеше грижа за тоа вработените да ги разберат процесите и да ги одржуваат чисти при тоа водејќи борба против податочната анархија а со цел да се обезбеди точна и ажурна информација како и податоци за квалитетно анализирање.

Бидејќи, дигитализацијата подразбира среден систем на податоци и трајна грижа за него, поврзувањето на стратешкото со оперативното работење, надградба на системот за планирање и известување претставува приоритетна задача на Службата на која ќе се фокусира и во иднина.

Сите ови процеси се насочени кон зголемување на продуктивноста, ефикасноста и ефективноста на работењето а со тоа и способност за прилагодување на промените кои доаѓаат од внатре или надвор од компанијата.

Насоките и во иднина ќе бидат преку меѓусебно поврзување на менаџментот, поставеноста на процесите, сметководството, финансиите а со помош на соодветна информатичка поддршка во заокружена целина да се добва големата слика на работењето на друштвото.

➤ Сметководствени политики

Во текот на деловната година Службата за внатрешна ревизија се ангажираше на преглед на позначајните сметководствени политики предвидени со актот на друштвото, во текот на годината, Службата за внатрешна ревизија континуирано вршеше контрола и следење на воспоставената законска регулатива која има влијание врз елементите од сметководствената политика и нејзиното имплементирање во работењето на друштвото при што не беа утврдени неусогласености помеѓу законската регулатива и елементите на позначајните сметководствени политики за 2023 година.

Во работењето на друштвото во деловната 2023 год. не беше констатирана несоодветна или погрешна примена на предвидените сметководствени политики.

➤ Ревизија на месечните финансиски извештаи за 2023 година

Целта на оваа ревизија беше да се утврди придржувањето кон сметководствените стандарди за финансиско известување и беше насочена кон утврдување на постоењето на очекуваните врски во рамките на и меѓу различните елементи од финансиските извештаи идентификувајќи било какви неочекувани односи или невообичаени трендови. Понатаму дали финансиските извештаи се изработени со правилно разбирање на опкружувањето во кое делува компанијата како и дали одделните елементи на финансиските извештаи се правилно проценети, измерени и прикажани.

Службата за внатрешна ревизија во текот на 2023 година, активно учествуваше на месечните состаноци на кои се разгледуваат постигнатите резултати во актуелниот месец. Вклучително:

остварените перформанси во делот на продажба како во финансиски така и во вредносни показатели;

производство - постигнатата цена на чинење по артикл;

остварената профитабилност;

Врз основа на ревизија на постигнатите резултати, дадени беа конструктивни насоки и препораки кои целосно беа прифатени од органот на управување на друштвото.

➤ Ревизија на трошоци

Следењето на трошоците е континуирана задача на соодветните одделенија во друштвото, како резултат на истото на крајот на првото полугодие од 2023 година беше направен ребаланс на буџетот. Процесот на носење одлуки се спроведува во склоп на планирањето и развој на стратегија при што се дефинираат целите и средствата со кои тие можат да се остварат. Службата преку алатките на контрола го следеше исполнувањето на целите.

Во текот на 2023 година Службата за внатрешна ревизија генерираше месечен извештај за планирани, актуелни и трошоци од претходна година за сите трошковни места а со цел да обезбеди уверување дека истите се движат во границите на оптималност, евентуалните девијации се комуницирани со одговорните лица.

За изминатата 2023 година констатирано е забележително отстапување на актуелните од планираните трошоци кои се одразија на профитабилноста на производите. Причина за ова беше „Одлуката за определување највисоки цени на одделни производи во трговијата на големо и трговијата на мало“ донесена од старана на Владата на РСМ како една од мерките за подобрување на животниот стандард на населението и сузбивање на инфлацијата. Така наречената „гарантирана цена“ со која беа опфатени поголем дел од артиклите од нашето портфолио имаше значителен импакт на крајниот финансиски резултат.

➤ Ревизија на побарувањата од купувачите

Со цел да се одржи и зајакне економичноста и рентабилноста на компанијата една од задачите на Службата за внатрешна ревизија предвидена во планот за 2023 година беше и ревизијата на побарувања од купувачите.

Предмет на ревизија беа договорите кои ги склучува продажната служба со цел да се елиминираат евентуални пропусти. Службата пред се изврши проверка дали договорите склучени во тековната година ги содржат сите битни елементи, а во прв ред предметот на договорот, цената, роковите за испорака, условите за плаќање, надлежниот суд во случај на спор. Исто така се провери дали при составувањето на договорите учествувале лица со соодветно образование, дали со нив се осигуруваат интересите на компанијата, дали поради недостиг на одредени битни елементи во договорот може да настанат непредвидени штети за компанијата.

Контролата на побарувањата од купувачите исто така ги опфати: веродостојноста на побарувањата односно нивната усогласеност со фактичката состојба кај деловните партнери, констатирање на присутноста и големината на ненаплатените побарувања.

Во поглед на наплатата на побарувањата, констатирано е дека се намалени деновите на наплата. Прометот во однос на 2022 е зголемен за 11,3% додека отвореноста кон купувачите е зголемена за 3%. Подобрувањето во наплатата не е забележано само на годишно вкупно ниво, туку и во поглед на рочната структура на побарувањата, има подобрување во истата и поместувањата се во позитивен правец

Констатирано е дека постои добра координираност помеѓу Сектор за продажба и Правен сектор, будно и на редовно ниво се следи наплатата на побарувањата со навремено доставување на потсетување и опомена до купувачите.

➤ Вложувања во недвижности, постројки, опрема

Во текот на 2023 година, предмет на ревизија од страна на Службата за внатрешна ревизија беше и делот на инвестициските вложувања во недвижности, постројки и опрема.

Во текот на 2023 година беа ставени во употреба најавените проекти во претходниот годишен извештај, за дел од нив реализацијата беше започната во 2022 година. Во тековната година Прилепска Пиварница АД-Прилеп имаше направено значителни вложувања во недвижности, постројки и опрема при што констатирано е дека се ставени во употреба средства со вкупна набавна вредност од 294 милиони ден.

Како поголеми инвестиции се: Опремата за чување слад во вкупна вредност од 121 милион ден. (инвестиција која започна во последниот квартал на 2022 година); во употреба се стави и фотоволтаичната централа за производство на електрична енергија за свои потреби, со вкупна вредност од 64.милиони ден; како и инвестицијата во износ од 24.милиони денари во софтвер за модернизирање на процесот на ферментација на пиво.

➤ Интерна ревизија на компјутерската обработка на податоците

Секторот за компјутерска обработка на податоците располага со значителен број предмети и вредности, пред се вредноста на хардверот, програмите, документација и информации за сите делови на компанијата, кои мораат максимално да бидат заштитени за време на секојдневните активности.

Овде вниманието на интерните контроли беше насочено кон: контрола на изворните податоци кои се предмет на обработка; контроли во рамка на постапката за креирање, примена и подобрување на користењето на програмите; контроли на алатките што се вградени во апликативните програми и што влијаат во фазата на користењето на тие програми; интерни контроли што треба да придонесат за физичката и компјутерската заштита на електронски обработените податоци и контроли насочени кон овозможување оптимално одржување на нивото на економичноста на обработката.

3. ОЦЕНА НА АДЕКВАТНОСТА И ЕФИКАСНОСТА НА СИСТЕМИТЕ ЗА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА

Службата за внатрешна ревизија претставува дел од севкупниот систем на интерни контроли и придонесува за воспоставување на ефикасен систем на интерни контроли преку спроведување на следните главни активности:

- учество, помош во дизајнот и континуирано подобрување на компонентите на системот на интерни контроли, интерните контролни активности и како тие треба да се спроведуваат, заедно со менаџментот на соодветните организациони делови;
- континуиран мониторинг на имплементацијата на интерните контролни активности во процесите;
- зголемување на свесноста на вработените за интерните контроли со континуирано промовирање на бенефитите на цврст систем на интерни контроли;
- предлагање на измени во интерните контролни активности со цел нивно подобрување;

Врз основа на извршените поединечни ревизии во текот на 2023 година со користење на соодветни ревизорски докази, оценката на Службата за внатрешна ревизија за поставеноста на Системот за внатрешна контрола е дека истиот постојано се менува и прилагодува во зависност од промените во законската регулатива и актите на Друштвото, измените во технологијата на одредени процеси или системи. Затоа Системот на интерна контрола претставува значајна компонента во управувањето со Друштвото и обезбедува сигурна и стабилна основа за негово функционирање.

4. НАОДИ И ПРЕДЛОЖЕНИ МЕРКИ НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Врз основа на извршените ревизии во текот на 2023 година, Службата за внатрешна ревизија ги даде наодите односно препораките како што следи:

р. бр.	Област на ревизија	Цел на ревизијата	Мислење	Препораки
1	Управување со ризиците	Да се исклучи присуството на ревизорски и бизнис ризик	Одлично	1
2	Управување со процесите	Да се потврди дали процесите се добро разбрани, соодветно на потребното ниво за секој вработен, и дали е извршено нивно адекватно квантифицирање во финансиските извештаи	Одлично	5
3	Сметководствени политики	Да се потврди конзистентноста на извештаите на друштвото со законската регулатива	Одлично	1
4	Ревизија на месечните финансиски извештаи	Да се потврди дали одделните елементи на финансиските извештаи се правилно проценети, измерени и прикажани	Одлично	4
5	Ревизија на трошоци	Да се потврди економичноста и ефикасноста на работењето	Одлично	3
6	Ревизија на побарувањата од купувачите	Контрола на степеност на наплативост на побарувањата	Одлично	1
7	Вложување во недвижности, постројки, опрема	Ревизија на точноста и ажурноста на евиденцијата како и ревизија на стапка на поврат на инвестицијата	Одлично	1
8	Компјутерска обработка на податоците	Ревизија на безбедноста на податоците	Одлично	1

5. ОЦЕНА НА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИ ОД СТРАНА НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Раководството на компанијата ги прифати препораките на Службата за внатрешна ревизија дадени во годишниот извештај за 2023 година и се посвети на нивното спроведување. Во изминатата 2023 година на редовните состаноци Службата континуирано доставуваше извештаи за своето работење. Следењето на постоечкиот статус на дадените препораки претставува редовна задача на Службата. Службата за внатрешна ревизија има воспоставено процес на последователно следење со цел да стекне уверување дека нејзините препораки ефективно се имплементираат. Од страна на Службата вложен е максимален напор за доследна примена на сите препораки, преку следење на терен, присуство на работни состаноци, давање на стручни мислења, континуирано следење на реализацијата на дадените препораки и заклучоци. Препораките кои се во тек на реализација остануваат да бидат предмет на понатамошно следење. Резултатите ќе бидат презентирани во следниот извештај.

6. ОЦЕНА НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПОСТАВЕНИТЕ ЦЕЛИ СО ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА РАБОТА И ОЦЕНА НА ПЛАНИРАНОТО ВРЕМЕ ЗА КОНТРОЛА И ЕВЕНТУАЛНО ОТСТАПУВАЊЕ

Службата за внатрешна ревизија успешно ги реализираше предвидените ревизии согласно годишниот план за работа. Покрај планираните беа спроведени и вонредни ревизии кои исто така се составен дел на извештајот.

Употребеното време за извршување на ревизиите Службата го оценува како ефективно искористено и во согласност со планот без значајни отстапувања имајќи ги во предвид вонредните контроли.

7. ИНФОРМАЦИИ ЗА ИЗВРШЕНИ ДРУГИ АКТИВНОСТИ

Службата за внатрешна ревизија вршеше редовни консултативни активности и даваше мислење и препораки кон одредени прашања од оперативното работење.

Службата беше вклучена во разгледување на интерните политики и процедури со свои коментари и забелешки. Со мерење на перформансите, евалуација на резултатите и препораки за корективни акции службата за ревизија претставуваше корективен инструмент на друштвото за постигнување на поставените цели.

Со активното учество на Службата во ревизијата на месечните финансиски извештаи беше заклучено дека не се најдени материјално значајни погрешни прикажувања. Сите приходи и расходи се прикажани во периодот за кој се однесуваат. За оние расходи за кои не се добиени фактури искнижан е планиран трошок за да се утврди вистинскиот резултат за разгледуваниот период.

На редовна основа се врши разгледување на статусот на дадените препораки од страна на Службата за внатрешна ревизија.

Координирање и комуникација на Службата за внатрешна ревизија со независната ревизија-Пелагониска Ревизорска Куќа ДОО Прилеп.

Деловните книги и изготвените годишни извештаи, Службата за внатрешна ревизија подетално ги проверува, ги вреднува позициите во деловните биланси и годишните сметки и ја известува јавноста за податоците од годишниот извештај кој е изготвен согласно законските прописи и внатрешните прописи со кои се регулира работењето на Друштвото. Службата согласно постојните прописи, на редовна основа го известува Управниот и Надзорниот одбор за конкретно превземените активности и донесени заклучоци.

Прилеп
април 2024 година

Служба за внатрешна ревизија
Жанета Зареска
Прилеп

